

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 20CoCsp/34/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8123206576
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8123206576.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Daniely Babinovej v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XX, XXX XX C., právne zastúpená JUDr. Jurajom Dziakom, advokátom so sídlom Vajanského 26, 080 01 Prešov, proti žalovanému: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní žalobkyne proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 29Csp/72/2023-13 zo dňa 19.07.2023, takto

rozhodol:

Mení sa uznesenie vo výroku III. tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyňu trovy celého konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým uznesením rozhodol nasledovne:
„I. Žalovaný je povinný zdržať sa použitia dohody o výkone zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere označenej ako Zmluva o úvere dostupná pôžička, uzavretou dňa 28.09.2012 medzi žalobkyňou a spoločnosťou Poštová banka, a.s. Dvořákovo nábřeží 4, Bratislava, IČO: 31 340 890.

II. V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

III. Nárok na náhradu trov konania stranám sporu nepriznáva.“

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že za nevyhnutné považoval upraviť pomery medzi stranami sporu nariadením neodkladného opatrenia, ktorým uložil žalovanému ako veriteľovi zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy na základe dohody o zrážkach tvoriacej súčasť zmluvy o úvere uzatvorenej medzi žalobkyňou a jej právnym predchodcom 28.09.2012 pod č. XXXXXXXXXX. Súd prvej inštancie nepovažoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný v časti uloženia povinnosti žalovanému ako veriteľovi oznámiť, že mu bola uložená povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy. V takomto prípade by postačovalo, keby žalobkyňa svojmu zamestnávateľovi predložila uznesenie o uložení povinnosti žalovanému ako veriteľovi zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy, ktoré mu doručil podaním zo dňa 24.04.2023. Konštatoval, že okrem iného žalobkyňa sa uvedeným neodkladným opatrením mohla aj voči zamestnávateľovi domáhať uloženia povinnosti nevykonávania zrážok zo mzdy na základe predloženej dohody o zrážkach zo mzdy zo strany žalovaného veriteľa.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tak, že nárok na náhradu trov konania stranám sporu priznaný nebol s poukazom na 50 % úspešnosť strán sporu o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

3. V zákonom stanovenej lehote podala proti tomuto uzneseniu v rozsahu výroku III. o trovách konania odvolanie žalobkyňa z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Podľa žalobkyne vychádza rozhodnutie súdu prvej inštancie v súvislosti s posúdením úspechu strany sporu v konaní z nesprávneho právneho posúdenia veci, resp. nesprávnych skutkových zistení. Poukázala na súdne rozhodnutia

všeobecných súdov (vrátane Okresného súdu Prešov a Krajského súdu v Prešove), ktoré v obdobných veciach ukladali žalovaným povinnosť oznámiť zamestnávateľovi žalobcu, že im bola uložená povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy (napr. Krajský súd v Prešove vo veci 8CoCsp/4/2022, Okresný súd Prešov vo veci 24Csp/36/2021). Dala do pozornosti aj také uznesenia všeobecných súdov, ktoré vo výrokovej časti ukladajú povinnosť zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy priamo zamestnávateľovi, aj keď nebol stranou v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (Okresný súd Prešov vo veci 17Csp/22/2022, Krajský súd v Trnave vo veci 11CoCsp/60/2020).

Tvrdila, že dôvodnosť neodkladnej úpravy pomerov sa posudzuje podľa skutkových tvrdení strán sporu, a to v čase kedy o nich rozhoduje všeobecný súd. Podľa žalobkyne návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol v čase jeho podania súdu prvej inštancie dňa 07.07.2023 dôvodný a opodstatnený v celom jeho rozsahu, pričom uloženia povinností sa žalobkyňa domáhala voči osobe, ktorá pristúpila ku zrážkam zo mzdy, t.j. voči žalovanému. Po vydaní neodkladného opatrenia a jeho následnom doručení žalobkyňa aj s poukazom na bod 26. odvolaním napadnutého uznesenia sama oznámila a zamestnávateľovi predložila neodkladné opatrenie, aby tento zrážky zo mzdy ďalej nerealizoval. Na druhej strane v čase podania návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia bol tento návrh dôvodný, a to čo do skutkových ako aj právnych tvrdení, a preto nemožno dospieť k záveru o čiastočnom (50 %) úspechu. Pokiaľ žalovaný nedôvodne pristúpil k vykonávaniu zrážok zo mzdy, bolo podľa žalobkyne opodstatnené aj s poukazom na spomínané súdne rozhodnutia žalovanému okrem povinnosti zdržať sa použitia dohody o výkone zrážok uložiť aj povinnosť oznámiť neodkladné opatrenie zamestnávateľa. Úspech vo veci posudzuje so zreteľom na skutkové tvrdenia žalobkyne, ktoré sa podľa nej v konaní o nariadení neodkladného opatrenia ukázali ako opodstatnené v celom rozsahu. Zo samotného uznesenia súdu prvej inštancie je pritom zrejmé, že týmto neodkladným opatrením sa dosiahla trvalá úprava pomerov. Vzhľadom na uvedené žalobkyňa navrhla, aby odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie v napadnutom rozsahu zmenil tak, že žalobkyňi prizná voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

4. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný. Podľa názoru žalovaného súd prvej inštancie správne rozhodol o nároku na náhradu trov konania, nakoľko žalobkyňa nebola v predmetnom súdnom konaní 100 % úspešná a keďže jej úspech predstavuje 50 %, v takýchto prípadoch sa nárok nepriznáva žiadnej zo strán konania. Žalobkyňa v podanom odvolaní neuviedla žiadne relevantné a právne dôvody, na základe ktorých by preukázala a namietala nesprávnosť napadnutého výroku. Žalobkyňa uvádza skutočnosti týkajúce sa zamietnutej časti napadnutého rozhodnutia, ktoré však podaným odvolaním nenapadla, preto uvádzané skutočnosti nemajú žiadnu relevanciu vo vzťahu k výroku č. III. Navrhoval, aby odvolací súd napadnutý výrok III. ako vecne správny potvrdil.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario), viazaný odvolacími dôvodmi (§ 380 ods.1 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

6. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II. ÚS 78/05).

7. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

8. Podľa § 262 ods. 1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

9. V prejednávacom prípade sa žalobkyňa podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhala uloženia povinnosti žalovanému zdržať sa použitia dohody o výkone zrážok zo mzdy obsiahnutej v zmluve označenej ako Zmluva o úvere dostupná pôžička, uzavretej dňa 28.09.2012 medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného, Poštovou bankou, a.s. a uloženia povinnosti žalovanému oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne, že je povinný zdržať sa výkonu zrážok zo mzdy.

10. O podanom návrhu rozhodol súd prvej inštancie tak, že výrokom I. uložil žalovanému povinnosť zdržať sa použitia dohody o výkone zrážok zo mzdy a iných príjmov žalobkyne obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere označenej ako Zmluva o úvere dostupná pôžička, uzavretou dňa 28.09.2012 medzi žalobkyňou a spoločnosťou Poštová banka, a.s. Dvořákovo nábrežie 4, Bratislava, IČO: 31 340 890 a výrokom II. zamietol návrh v prevyšujúcej časti. Uvedené rozhodnutie vo veci samej premietol súd prvej inštancie do výroku III. o trovách konania tak, že nepriznal žiadnej zo strán nárok na náhradu trov konania z dôvodu čiastočného úspechu v konaní v rozsahu 50 % každej zo strán.

11. S rozhodnutím súdu prvej inštancie o trovách konania sa odvolací súd nestotožňuje. Podľa názoru odvolacieho súdu žalobkyňa tým, že osvedčila nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy v podobe realizácie zrážok zo mzdy na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy obsiahnutej v spotrebiteľskej úverovej zmluve, bez toho, aby samotné podmienky spotrebiteľskej zmluvy, ako aj jej realizácia bola v rámci ochrany spotrebiteľa posudzovaná súdom, a súd prvej inštancie vyhovel jej návrhu na uloženie povinnosti žalovanému zdržať sa vykonávania zrážok na základe takejto dohody, bola žalobkyňa v rámci tohto konania o nariadenie neodkladného opatrenia voči osobe, ktorá pristúpila ku zrážkam zo mzdy v podstate veci v materiálnom zmysle plne úspešná.

12. Nariadením predmetného neodkladného opatrenia v zmysle jeho I. výroku došlo k naplneniu účelu, ktorý žalobkyňa v tomto konaní sledovala, a tým bolo zabránenie vykonávania ďalších zrážok z jej mzdy, a to považuje odvolací súd za podstatné pre plný úspech žalobkyne v tomto konaní. Neúspech žalobkyne vo vzťahu k jej návrhu na uloženie povinnosti žalovanému oznámiť zamestnávateľovi žalobkyne, že je povinný sa zdržať výkonu zrážok zo mzdy, vzhľadom na charakter tejto navrhovanej povinnosti ako skôr technického charakteru, nemá vplyv na (ne)úspech žalobkyne v tom konaní o nariadenie neodkladného opatrenia.

13. Odvolací súd pripomína, že článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 smernice 93/13, ako aj zásada efektivity sa majú vykladať v tom zmysle, že bránia režimu, ktorý umožňuje, aby časť trov konania znášal spotrebiteľ, a to v závislosti od výšky súm zaplatených bez právneho dôvodu, ktoré sa mu vracajú v nadväznosti na vyhlásenie neplatnosti zmluvnej podmienky z dôvodu jej nekalej povahy, keďže takýto režim vytvára podstatnú prekážku, ktorá môže odradiť spotrebiteľa od uplatnenia práva na účinné súdne preskúmanie možnej nekalej povahy zmluvných podmienok, ako mu ho priznáva smernica 93/13 (Rozsudok Súdneho Dvora (štvrtá komora) zo 16. júla 2020 v spojených veciach C 224/19 a C 259/19).

Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti uprednostňuje materiálne poňatie právneho štátu, ktoré spočíva okrem iného na interpretácii právnych predpisov z hľadiska ich účelu a zmyslu, pričom pri riešení (rozhodovaní) konkrétnych prípadov sa nesmie opomínať, že prijaté riešenie (rozhodnutie) musí byť akceptovateľné aj z hľadiska všeobecne ponímanej spravodlivosti (m. m. IV. ÚS 1/07, IV. ÚS 75/08, I. ÚS 57/07, I. ÚS 82/07, IV. ÚS 182/07).

Rozhodovanie o nároku na náhradu trov konania je integrálnou súčasťou práva na spravodlivý súdny proces. Inak povedané výsledkovo aj náhrada trov konania bezpodmienečne sleduje nastolenie spravodlivej rovnováhy medzi stranami sporu.

Pokiaľ balansujúca aplikačná prax súdov, čo i len v časti podnietila žalobkyňu k podaniu žaloby v otázke oznamovacej povinnosti žalovaného a v tejto časti bola žalobkyňa v tomto konaní neúspešná, potom je nevyhnutné tento nepodstatný neúspech hodnotiť tak, že jeho absencia potenciality (nepodstatnosť) sa nemôže relevantne premietnuť do celkového dopadu rozhodovania o náhrade trov konania.

Pokiaľ súd prvej inštancie neakceptoval uvedené dôvody odradenia spotrebiteľa od uplatnenia práva a tým hrozbu odradenia a zmarenia práva na účinný prostriedok ochrany spotrebiteľa, jeho rozhodnutie je nesprávne a preto je nutné konštatovať, že neboli splnené podmienky na potvrdenie (§ 387 CSP), ale ani na zrušenie (§ 389 CSP) napadnutého rozhodnutia v časti trov konania.

14. Podľa § 396 ods. 2 CSP, ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.

15. Na základe vyššie uvedeného odvolací súd zmenil postupom podľa § 388 CSP uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku III. tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobkyňu trovy celého konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie, teda vrátane trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).